

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ်လေ့လာခြင်း (အယ်လ်ဂျီးရီးယား ပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ)

ကျော်ဆု

နိုင်ငံသမိုင်းအကျဉ်း

အယ်လ်ဂျီးရီးယား ပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံသည် အာဖရိက တိုက်၏ အနောက်မြောက်ပိုင်း၌ တည်ရှိသည်။ မြောက်ဘက်၌ မြေထဲပင်လယ်၊ အရှေ့ဘက်၌ တူနီးရှားနိုင်ငံနှင့် လစ်ဗျားနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် မာလီသမ္မတနိုင်ငံနှင့် နိုင်ဂျာသမ္မတနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်၌ မော့ရီတေးနီးယားနှင့် မော်ရိုကိုနိုင်ငံတို့ဖြင့် ဝန်းရံလျက်ရှိပြီး ဆာဟာရသဲကန္တာရ၌ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏အကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၉၁၉၅၉၁ ရှိသည်။ မြို့တော်မှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏လူဦးရေမှာ ၅၃ သန်းကျော်ခန့်ရှိသည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ၌ မူလနေထိုင်ကြသူများမှာ ဗာဗားလူမျိုးများ ဖြစ်ကြပြီး ၇ ရာစုနှင့် ၈ ရာစု နှစ်များအကြားတွင် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အာရပ်လူမျိုးများ ဝင်ရောက်နေထိုင်လာကြသည်။ အများစုသည် အာရပ်လူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အာရပ်နိုင်ငံများအသင်း (Arab League) ၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် ၁၆ ရာစုမှ စတင်ကာ တူရကီ အော်တိုမန် အင်ပါယာ၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၁၈၃၀ ပြည့်နှစ် တွင် ပြင်သစ်က သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုးသား လွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင် ခဲ့ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၅ ရက်တွင် လွတ်လပ်ရေးရရှိ ခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအသစ်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၌ ပါတီစုံစနစ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်အထိ တစ်ခုတည်းသော အာဏာရပါတီသည် အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေး တပ်ဦးပါတီ (FLN) ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ရွေးကောက်ပွဲကို ပါတီစုံဖြင့် ကျင်းပခဲ့ပြီး အစ္စလာမစ်ကယ်တင်ရေးတပ်ဦး (FIS) ပါတီ အနိုင်ရရှိခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့၏ အတိုက်အခံပါတီဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များက ရွေးကောက်ပွဲကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ဂျီးရီးယား၌ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားခဲ့ သဖြင့် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းခဲ့ပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဆင်ပြည့်စုံစွာ ခဲ့၍ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အတည်ပြုခဲ့သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်ကို ဆိုင်းငံ့ထားသည့် အရေးပေါ်အခြေအနေတစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအသစ်ကို ရေးဆွဲအတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ပါဝင်သည့် အယ်လ်ဂျီးရီးယား ပါလီမန် ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

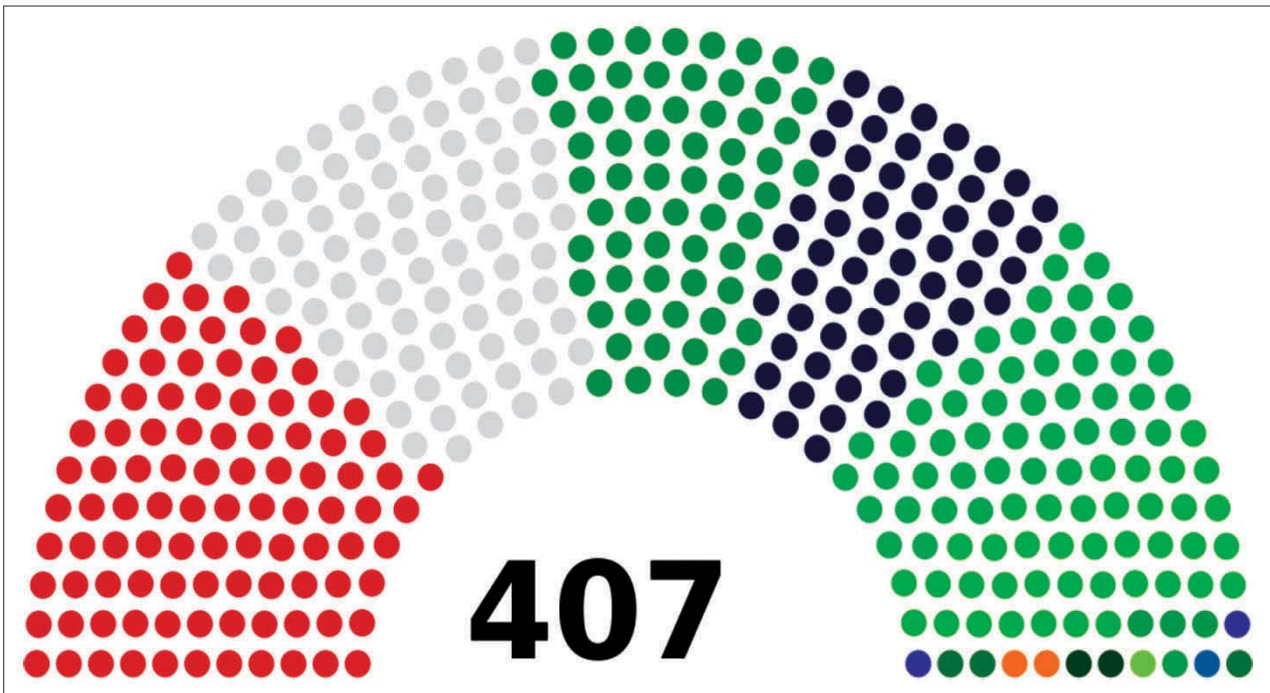
အစိုးရဖွဲ့စည်းမှု

အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ Semi-Presidential စနစ်ကို လက်ခံကျင့်သုံးပြီး ယင်းအစိုးရစနစ်သည် သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရတို့အကြား အာဏာခွဲဝေ အုပ်ချုပ်သော စနစ်ဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ကို သမ္မတက ခန့်အပ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးများကို ဝန်ကြီးချုပ်က အမည်စာရင်းတင်သွင်းပြီး နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ် ကာ အောက်လွှတ်တော်က အတည်ပြုထားသည့်စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးထား သည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက သမ္မတကို နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲအဖြစ် သာမက နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒများအတွက်ပါ တာဝန်ရှိသော တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အဖြစ်လည်း အာဏာ များစွာ ပေးထားသည်။ သမ္မတသည် ဝန်ကြီးများကောင်စီ၏ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည့်အပြင် အစိုးရကိုဖြုတ်ချရန်နှင့် လွှတ်တော်ကိုဖျက်သိမ်းရန် အခွင့်အာဏာရှိသည်။ ထို့ပြင် အရပ်ဘက်နှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း သမ္မတက ခန့်အပ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ သမ္မတက စစ်ကြေညာလိုသည်ဆိုပါက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦးနှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးအတည်ပြုကာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆိုင်းငံ့ထား၍ အရေးပေါ်လုပ်ပိုင်ခွင့်များအားလုံးကို သမ္မတထံ အပ်နှင်းရမည် ဖြစ်သည်။

လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းမှု

အယ်လ်ဂျီးရီးယား ပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ၏ ပါလီမန်

“ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲမှစ၍ (Open List PR) စာရင်းဖွင့်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်နှင့် (Threshold) အနိမ့်ဆုံးရရှိ သည့်မဲအရေအတွက် တွက်ချက်နည်းဖြင့် ပထမဆုံး ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့သည်။ အောက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နေရာရရှိရန်အတွက် ပါတီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့်မဲဆန္ဒနယ်တွင် အနည်းဆုံးခိုင်လုံဆန္ဒမဲ၏ ငါးရာခိုင် နှုန်းရရှိရန်လိုအပ်ပြီး အထက်လွှတ်တော်အတွက် ခိုင်လုံဆန္ဒမဲ၏ ခုနစ်ရာခိုင်နှုန်းရရှိရန် လိုအပ်သည်။ ထို့ပြင် ပြီးခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရလဒ် လေးရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့သည့် ပါတီများ သို့မဟုတ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုစီတွင် ယင်းမဲဆန္ဒနယ်ရှိ နိုင်ငံသား ၂၅၀ ၏ ထောက်ခံလက်မှတ်ရရှိထားသည့်ပါတီများကိုသာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ပေးထား ”

သည် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ပါသော (bicameral parliament) ဖြစ်ပြီး အထက်လွှတ်တော် (Council of the Nation) နှင့် အောက်လွှတ်တော် (People's National Assembly) တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဥပဒေပြု ရေးအာဏာကို အစိုးရနှင့်လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ဖြစ်သည့် အထက်လွှတ်တော် (Council of the Nation) နှင့် အောက်လွှတ်တော် (People's National Assembly) တို့ထံ၌ အပ်နှံထားသည်။ ယင်း အထက်လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို သက်ဆိုင်ရာခရိုင်များတွင် (List PR) စာရင်းအလိုက် အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အောက်လွှတ်တော်

အောက်လွှတ်တော်၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သက်တမ်းမှာ ငါးနှစ်ဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့လူထုက တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက် သော ကိုယ်စားလှယ် ၄၀၇ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်(သို့) အောက်လွှတ်တော်မှ အနည်းဆုံးကိုယ်စားလှယ် ၂၀ က ဥပဒေကြမ်း တစ်ရပ်ကို တင်သွင်းနိုင်သည်။ အောက်လွှတ်တော်၏ သုံးပုံနှစ်ပုံမဲဖြင့် သမ္မတ၏ ဗီတိုအာဏာကို လွှဲပြောင်းနိုင်ပြီး အစိုးရ (သို့) အစိုးရအဖွဲ့ဝင် များကို ပြစ်တင်ဝေဖန်နိုင်ရန် အခွင့်အာဏာရှိသည်။ အောက်လွှတ်တော် သည် အခြေခံအခွင့်အရေးများ၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဆိုင်ရာ အထွေထွေစည်းမျဉ်းများနှင့် နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာငွေ ဘတ်ဂျက်များကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

အထက်လွှတ်တော်

အထက်လွှတ်တော်ကို (Council of the Nation) နိုင်ငံတော် ကောင်စီဟုလည်း ခေါ်သည်။ အထက်လွှတ်တော်၏ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်သက်တမ်းမှာ ခြောက်နှစ်ဖြစ်ပြီး အထက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနေရာ ၁၄၄ နေရာအနက်မှ သုံးပုံနှစ်ပုံဖြစ်သည့် ၉၆ နေရာကို သွယ်ဝိုက် လျှို့ဝှက်ပေးရွေးချယ်ပြီး သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ်သည့် ၄၈ နေရာကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်အပ်သည်။ လွှတ်တော်ကို သုံးနှစ် တစ်ကြိမ် ထက်ဝက်သက်တမ်းတိုးသည်။ အထက်လွှတ်တော်သည် အောက်လွှတ်တော်က တင်ပြလာသည့်ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးပြီး

ထောက်ခံဆန္ဒမဲ လေးပုံတစ်ပုံ ဖြစ်သည့်မဲအများစုဖြင့် အတည်ပြုသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတနုတ်ထွက်ခဲ့ပါက အထက်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက ယာယီသမ္မတအဖြစ် အများဆုံးရက်ပေါင်း ၉၀ အထိ တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး နောက်ထပ်ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်နိုင်ရန် အတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယား ပါလီမန်သည် အာရပ်နိုင်ငံများအကြားတွင် လွှတ်တော်အတွင်း အမျိုးသမီးအမတ်နေရာရှိမှု အများဆုံးလည်းဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲသမိုင်း ကျင်းပခဲ့သည့်ရွေးကောက်ပွဲများ

အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးရ ရှိခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှစ၍ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အထိ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ် စသည်ဖြင့် စုစုပေါင်း (၁၁) ကြိမ် ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲများကိုမူ ပြင်သစ်လက်အောက်ခံ နိုင်ငံအဖြစ် တည်ရှိခဲ့စဉ် ၁၉၈၉ ခုနှစ်ကတည်းကပင်စတင်၍ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အထိ စုစုပေါင်း ၂၈ ကြိမ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲများကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အထိ ၁၇ ကြိမ် ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ရွေးကောက်ပွဲစနစ်

အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၇ ခုနှစ်အထိ တစ်ပါတီစနစ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးပါတီ (FLN) သည် တစ်ခုတည်းသော ပါတီဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှစ၍ ပါတီစုံ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့သော်လည်း လွတ်လပ်စွာနိုင်ငံရေး ပြောဆိုခွင့်၊ ဆန္ဒပြခြင်းနှင့် စုဝေးခွင့်ကို ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ထားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှစ၍ ပါတီစုံစနစ် အားကောင်းလာသော်လည်း နိုင်ငံရေး မငြိမ်သက်မှုများနှင့် ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် သေဆုံးသူ တစ်သိန်းကျော် ရှိခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ပါတီစုံစနစ်ကို အသိအမှတ်ပြုသော်လည်း ဘာသာရေးတွင် ကန့်သတ်မှုရှိသည်။ ပါတီစုံစနစ်ဖြစ်သည့်အတွက် ပါတီများစွာရှိပြီး

စာမျက်နှာ ၁၀ မှ

ပါတီတစ်ခုတည်းမှ အပြတ်အသတ်အနိုင်ရပြီး အာဏာရရန် အခွင့်အလမ်းမရှိသည့်အပြင် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ရန် ပါတီများအချင်းချင်း ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ သမ္မတကို နှစ်ကျော်ပြန်မဲပေးစနစ် (Two-round system-TRS) ဖြင့် တိုက်ရိုက်မဲပေးရွေးချယ်သည်။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် (Closed List PR) စာရင်းပိတ်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကိုကျင့်သုံး၍ ရရှိသည့်မဲရလဒ်အရ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာခွဲဝေရန် (Largest Remainder Formula) မဲကျန်အများဆုံးတွက်နည်းကိုသုံး၍ တွက်ချက်သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲမှစ၍ (Open List PR) စာရင်းဖွင့်အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်နှင့် (Threshold) အနိမ့်ဆုံးရရှိသည့်မဲအရေအတွက် တွက်ချက်နည်းဖြင့် ပထမဆုံး ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့သည်။ အောက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာရရှိရန်အတွက် ပါတီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့်မဲဆန္ဒနယ်တွင် အနည်းဆုံးခိုင်လုံဆန္ဒမဲ၏ ငါးရာခိုင်နှုန်းရရှိရန်လိုအပ်ပြီး အထက်လွှတ်တော်အတွက် ခိုင်လုံဆန္ဒမဲ၏ ခုနစ်ရာခိုင်နှုန်းရရှိရန် လိုအပ်သည်။ ထို့ပြင် ပြီးခဲ့သည့်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရလဒ် လေးရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့သည့် ပါတီများ သို့မဟုတ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့်မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုစီတွင် ယင်းမဲဆန္ဒနယ်ရှိ နိုင်ငံသား ၂၅၀ ၏ ထောက်ခံလက်မှတ်ရရှိထား သည့်ပါတီများကိုသာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့် ပေးထားသည်။

ရွေးကောက်ပွဲများတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ထူးခြားဖြစ်စဉ်များ

၁၉၄၈ ခုနှစ် အောက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ၁၉၅၁ ခုနှစ် ပြင်သစ်ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတို့တွင် မဲမသမာမှုကျူးလွန်သည့်ဖြစ်စဉ်များ ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲများကို သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း စနစ်တကျ မဲလိမ်ညာမှုရှိသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုမှုများရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်အပေါ် အစွဲလားမိဘာသာဝင်များက အငြင်းပွားကန့်ကွက်မှုများရှိခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးကျင်းပခဲ့သည့် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပရန် ရည်ရွယ်ထားသော်လည်း ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဖွဲ့စည်းပုံပြင်ဆင်ရန်အတွက် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရမည် ဖြစ်သဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇွန် ၁၂ ရက်တွင် စောစီးစွာကျင်းပခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ လအနည်းငယ် စော၍ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး Open List PR စနစ်နှင့် threshold တွက်ချက်နည်းတို့ဖြင့် စတင်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည့် ပထမဆုံးသော ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် ပြည်နယ်ပေါင်း ၄၈ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်ပေါင်း ၅၄၈ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်ပေါင်း ၁၅၄၁ မြို့နယ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ယခင်က မဲဆန္ဒနယ် ၄၈ နယ်သာ ရှိခဲ့သော်လည်း ၂၀၂၁ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် မဲဆန္ဒနယ် ၁၀ နယ် ထပ်မံတိုးခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း ၅၈ နယ်ဖြစ်လာသည်။ ထူးခြားချက်မှာ ယခင်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြီးခဲ့သည့်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရလဒ် လေးရာခိုင်နှုန်း ရရှိသည့်ပါတီများ သို့မဟုတ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုစီတွင် နိုင်ငံသား ၂၅၀ ၏ ထောက်ခံလက်မှတ်ရရှိထားသည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများကိုသာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ပေးထားသည့် ကန့်သတ်ချက်ကို ၂၀၂၁ ခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဖယ်ရှားလိုက်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းမှု

လွတ်လပ်သောအမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း ၂၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌအား အဖွဲ့ဝင်များက မဲပေးခြင်းဖြင့် မဲအများဆုံးရရှိသူကို ယှဉ်ပြိုင်ရွေးချယ်ပြီး မဲရရှိမှုတူညီနေပါက အသက်ပို၍ကြီးသူကို ဦးစားပေးရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ရွေးချယ်ခံရသော ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌကို ခန့်အပ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေပါသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ခန့်အပ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် သက်တမ်းကာလသတ်မှတ်ချက်မှာ ခြောက်နှစ်ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၏ သက်တမ်းကာလကိုလည်း ခြောက် နှစ်ထက်မပိုသည့် သတ်မှတ်ချက်နှင့် တစ်ကြိမ်သာခန့်အပ်နိုင်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲစီမံခန့်ခွဲမှု

လွတ်လပ်သောအမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်သောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲတို့အတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ကျင်းပခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်စီမံခန့်ခွဲခြင်းများဆောင်ရွက်ရသည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ မဲစာရင်းပြုစုခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အသိပညာပေးခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မီဒီယာ

နှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာသူများအား အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ မဲရေတွက်ခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲအငြင်းပွားမှုများကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြေရှင်းပေးခြင်း စသည့်ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်သည်။ လွတ်လပ်သော အမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အား စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့မှစ၍ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကြေညာသည့်နေ့အထိ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ပြီးဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်ရသည်။ လွတ်လပ်သော အမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ၎င်းတို့၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိ၍ သမာသမတ်ကျကျ ဆောင်ရွက်ရသည်။

သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သူ့အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် လွတ်လပ်သော အမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှ ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အကူအညီများ၊ လိုအပ်သည့်စာရွက်စာတမ်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးရမည်။ လွတ်လပ်သောအမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများဖြင့် ဝန်ထမ်းအင်အားဖြည့်တင်းထားရမည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ လွတ်လပ်သော အမျိုးသားရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အား ရွေးကောက်ပွဲများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန် အခွင့်အာဏာပေး၍ ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များဆိုင်ရာအလုံးစုံကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ယူစီမံဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အာဏာရှိသည်။

ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမှုနှင့်ပြင်ဆင်မှုများ

ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတွင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ မဲစာရင်းပြုစုခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကတ်ပြားထုတ်ပေးခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကိုယ်စားမဲပေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပခြင်း၊ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ စသည့်အခန်းများ ပါဝင်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းမှုရှိခဲ့သည်။ ပြင်ဆင်ချက်အရ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရန် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ တင်သွင်းသည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း စာရင်းတွင် မဲဆန္ဒနယ်အရွယ်အစားအပေါ်မူတည်ပြီး အမျိုးသမီးများအတွက် (quota)ကို တာဝန်ခံအရေအတွက်ကို တိုး၍သတ်မှတ်ထားသည်။ နောက်ဆုံးပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းမှုအနေဖြင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ခြင်း

ပြည်နယ် ၅၈ ခုနှင့် နိုင်ငံပြင်ပရောက်လူမျိုးစုကိုယ်စားပြုမဲဆန္ဒနယ် တစ်ခုစုစုပေါင်း မဲဆန္ဒနယ် ၅၉ နယ်သတ်မှတ်ထားသည်။ ပြည်ပတွင် နေထိုင်သော အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသားများအတွက် ကိုယ်စားလှယ် ရှစ်နေရာကို သီးသန့်ထားရှိသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများဆိုင်ရာ

ယနေ့အထိ အယ်လ်ဂျီးရီးယားတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် နိုင်ငံရေးပါတီ ၄၀ ကျော်ရှိသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ပါတီစုံစနစ်ကို အသိအမှတ်ပြုသော်လည်း ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ ပါတီဝင်များသည် အစွဲလားမိဘာသာဝင်ဖြစ်ရမည်ဟု ဘာသာရေးကန့်သတ်ချက်ရှိသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှစ၍ တစ်ပါတီစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစတင်ပြီး ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ဖြစ်လာခဲ့ရာ အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးပါတီအပြင် အခြားပါတီများက ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်လာကြသည်။ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများအား ပါတီတည်ထောင်ခွင့်နှင့် ပါတီဝင်ဖြစ်ခွင့်ကို တားမြစ်ထားသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများကို နိုင်ငံခြားမှ အထောက်အပံ့ရယူခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ခြင်းများကို ပိတ်ပင်ထားသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများသည် နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြုခြင်း စသည့်အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကို အားပေးကူညီခြင်းမပြုရဟု တားမြစ်ထားသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများဆိုင်ရာ

အောက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ရွေးကောက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန်အတွက် အနိမ့်ဆုံးအသက်ကန့်သတ်ချက်မှာ ၂၈ နှစ်ဖြစ်ပြီး အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။ အထက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန်အတွက် အနိမ့်ဆုံး အသက်ကန့်သတ်ချက်မှာ ၄၀ နှစ်ဖြစ်သည်။ စစ်မှုထမ်းတာဝန်ကိုလည်း ကျေပွန်ရမည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအမည်စာရင်းကို ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ ရက်ပေါင်း ၄၅ ရက်မတိုင်မီတွင် ပါတီမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်း တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ တင်သွင်းထားသည့်အရေအတွက်မှ (၁/၃) သုံးပုံတစ်ပုံသည် တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့တစ်ခုရရှိပြီးသူဖြစ်ရမည်။ ပါလီမန်

ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် ၎င်းယှဉ်ပြိုင်မည့်မဲဆန္ဒနယ်တွင် မဲစာရင်းမှတ်ပုံတင်ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်အနည်းဆုံး ၄၀၀ ၏ လက်မှတ်ထိုးထောက်ခံမှု ရရှိထားရမည်။

မဲဆန္ဒရှင်များဆိုင်ရာ

အယ်လ်ဂျီးရီးယားတွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူတိုင်း မဲပေးခွင့် ရှိသည်။ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ထားသူ၊ ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသူ၊ ယခင်က ထောင်ကျခံခဲ့ရသူ၊ အချုပ်ကျနေသူများသည် မဲပေးခွင့်မရှိပါ။ မဲပေးပိုင်ခွင့်အရည်အချင်းပြည့်မီသူ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို မဖြစ်မနေစာရင်းပေး၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆောင်ရွက်ရမည်။ မဲပေးနိုင်ရန်အတွက် Voter card ကို သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့မှ ထုတ်ပေးသည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားတွင် မဲပေးရန် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေမှာ ပြည်တွင်းတွင် ၂၃၅၈၇၈၁၅ ဦးနှင့် ပြည်ပတွင် ၉၀၂၃၆၅ ဦး စုစုပေါင်း ၂၄၄၉၀၄၈၀ ရှိသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေခံရုံးသို့ အယူခံဝင်ပြီးနောက် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေ ၂၄၄၅၃၉၉၂ ဦးအထိ လျော့ကျကျန်ရှိခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံတွင် ယနေ့အထိ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေ ၂၄ ဒသမ ၅ သန်းခန့်ရှိသည်။

ဆန္ဒမဲပေးခြင်း

မဖြစ်မနေမဲပေးရသည့်စနစ်မဟုတ်ဘဲ ဆန္ဒမဲပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဆေးရုံ သို့မဟုတ် အိမ်တွင်ဆေးကုသမှုခံယူနေရသူများ၊ လှုပ်ရှားမရဖြစ်နေသည့် မသန်စွမ်းသူများ၊ မဲဆန္ဒနယ်ပြင်ပတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများနှင့် ခရီးလွန်နေသူများ၊ မဲပေးသည့်နေ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည့်သူများအနေဖြင့် ကိုယ်စားမဲပေးခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။ နိုင်ငံပြင်ပသို့ ရောက်ရှိနေသူများအနေဖြင့် ကိုယ်စားမဲပေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာသုံးရုံးများနှင့် ကောင်စစ်ဝန်ရုံးများသို့ သွားရောက်မဲပေးခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲရုံဖွင့်ချိန်မှာ နံနက် ၈ နာရီဖြစ်ပြီး မဲရုံပိတ်ချိန်မှာ ည ၇ နာရီဖြစ်သည်။ မဲရုံတွင် မဲရုံမှူး၊ ဒု-မဲရုံမှူးနှင့် အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦး၊ အကဲဖြတ် နှစ်ဦးနှင့် မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များဖြင့် တာဝန်ချထားသည်။ မဲရုံတာဝန်ရှိသူများကို ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ ဆွေမျိုးများမဟုတ်သည့် သူများကိုသာ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားရသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များသည် မဲရုံသို့သွားရောက်၍ လျှို့ဝှက်ဆန္ဒပြုရသည်။ မဲဆန္ဒရှင်အနေဖြင့် လျှို့ဝှက်ဆန္ဒပြုခန်းတွင် ဆန္ဒပြုပြီးပါက ဆန္ဒမဲလက်မှတ်ကို မဲပုံးအတွင်းသို့ ထည့်၍ မဲပေးပြီးကြောင်း သက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ထိုးပြီး လက်ချောင်းကို မင်တို့ခွဲရမည်ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များရေတွက်ခြင်း

မဲပေးသည့်လုပ်ငန်းစဉ်ပြီးဆုံးသည့်နှင့် မဲရေတွက်ခြင်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာဖြင့် အများပြည်သူရှေ့တွင် ဆောင်ရွက်သည်။ မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ၎င်းတို့၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များ၊ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ရှေ့မှောက်တွင် တာဝန်ရှိ၍ မဲရေတွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ပယ်မဲများကို ထည့်သွင်းရေတွက်ခြင်းမပြုပါ။ မဲရေတွက်စဉ် မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် လာရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပြီး မဲရေတွက်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ရေတွက်ပြီးသည့် မဲလက်မှတ်များကို သေချာစွာစုစည်း၍ မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရသည်။ မဲရေတွက်ပြီးသည့် ရလဒ်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ၎င်းတို့၏ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များ၏ မှတ်ချက်များနှင့်အတူ ထည့်သွင်းဖော်ပြ၍ မပြယ်သည့်မင်ဖြင့် ရေးသားပြီး တရားဝင်မှတ်တမ်းတင်ထားရှိသည်။ မဲရေတွက်ထားသည့်ရလဒ်မှတ်တမ်းပေါ်တွင် မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များက လက်မှတ်ထိုး၍ မိတ္တူနှစ်စောင် ကူးယူထားရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို မဲရုံမှူးက အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် ကြေညာပြီး မဲရုံ၌ မြင်သာစေရန် ကပ်ထားသည်။

ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲများ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ

၂၀၁၂ ခုနှစ်စာရင်းအရ ပါလီမန်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နေရာ ၄၆၂ နေရာရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မေလ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးသူ ၄၂ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း အစိုးရက ဖော်ပြခဲ့သော်လည်း BBC သတင်းဌာနက မဲမသမာမှုများရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ ၄၄ ပါတီက ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးပါတီက အခြားပြိုင်ဘက်ပါတီများကို ကျော်လွန်၍ အမတ်နေရာ ၂၂၀ ကို ရရှိခဲ့သည်။ အစွဲလားမိဘာသာဝင်အဖွဲ့ပါတီမှ ၆၆ နေရာဖြင့် ဒုတိယမဲရလဒ်အများဆုံး ရခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုများရှိခဲ့သည်။

၂၀၂၂ - ၂၀၂၃ ပညာသင်နှစ် နည်းပညာတက္ကသိုလ်နှင့် ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ အုပ်စုပွဲစဉ်များ ဆက်လက်ကျင်းပ

နေပြည်တော် မတ် ၃၀
 ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ပညာသင်နှစ် နည်းပညာတက္ကသိုလ်နှင့် ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်များ၏ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ တတိယနေ့ အုပ်စုပတ်စလည် ပွဲစဉ်များကို ယနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် ဝဏ္ဏသိဒ္ဓိအားကစားကွင်း၌ ဆက်လက်ယှဉ်ပြိုင်ကစားကြရာ လေ့ကျင့်ရေးကွင်း ကွင်းအမှတ် (၃) တွင် အုပ်စု (၂) ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် (အောက်မြန်မာပြည်) အသင်း(ခ) ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ပုသိမ်၊ မအူပင်၊ ဟင်္သာတ၊ သထုံ)နှင့် အသင်း(ဂ) ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် (တောင်ငူ) ပြည်၊ ဘားအံ၊ လှိုင်ကော်) တို့ ယှဉ်ပြိုင်ကစားကြရာ ယင်းပွဲစဉ်တွင် အသင်း(ခ)မှ အသင်း(ဂ)ကို သုံးဂိုး-တစ်ဂိုးဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

မွန်းလွဲပိုင်းတွင် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်ဇေယျ၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများသည် ဝဏ္ဏသိဒ္ဓိအားကစားကွင်းရှိ လေ့ကျင့်ရေးကွင်း အမှတ် (၁) ၌ အုပ်စု (၄) နည်းပညာတက္ကသိုလ် (အောက်မြန်မာပြည်) ပွဲစဉ်ဖြစ်သည့် အသင်း(က) ပြည်နည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ နည်းပညာတက္ကသိုလ် (မှော်ဘီ၊ တောင်ငူ) နှင့် အသင်း(ဃ) ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်းနည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ နည်းပညာတက္ကသိုလ်(မအူပင်၊ ထားဝယ်၊ မြိတ်) တို့ ပြိုင်ပွဲယှဉ်ပြိုင်နေမှုကို ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။ (အပေါ်ပုံ) ယင်းပွဲစဉ်တွင် အသင်း(က) မှ

အသင်း (ဃ) ကို ခြောက်ဂိုး - တစ်ဂိုးဖြင့် အနိုင်ရရှိသည်။ ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် တာဝန်ရှိသူများသည် လေ့ကျင့်ရေးကွင်းကွင်းအမှတ် ၃ တွင် အုပ်စု (၄) နည်းပညာတက္ကသိုလ် (အောက်မြန်မာပြည်) ပွဲစဉ်ဖြစ်သည့် အသင်း(ခ) ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ နည်းပညာတက္ကသိုလ် (စစ်တွေ၊ ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ) နှင့် အသင်း(ဂ) နည်းပညာ

တက္ကသိုလ်(သန်လျင်၊ မော်လမြိုင်၊ ဘားအံ)တို့ ပြိုင်ပွဲယှဉ်ပြိုင်နေမှုကို ကြည့်ရှုအားပေးကာ ပွဲစဉ်အပြီးတွင် ဒုတိယဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်ဇေယျက ကျောင်းသား အားကစားသမားများကို ရင်းရင်းနှီးနှီး နှုတ်ဆက်သည်။ ယင်းပွဲစဉ်တွင် အကြိတ်အနယ် ယှဉ်ပြိုင်ကစားကြရာ အသင်း(ခ)နှင့် အသင်း(ဂ) တို့က တစ်ဖက် - တစ်ဂိုးစီဖြင့် သရေကျခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ သတင်းစဉ်

လျှပ်စစ်သုံးမော်တော်ယာဉ်များ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိ

နေပြည်တော် မတ် ၃၀
 အမျိုးသားအဆင့် လျှပ်စစ်သုံး ယာဉ်နှင့် ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးဆောင်ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် Essential Motors Co., Ltd. မှ

တင်သွင်းလာသော BYD Dolphin အမျိုးအစား လျှပ်စစ်သုံးမော်တော်ယာဉ် ရှစ်စီးသည် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိလာသဖြင့် ယနေ့တွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ထုတ်ယူခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်းနှင့် အဆိုပါ လျှပ်စစ်သုံး မော်တော်ယာဉ်များ တင်သွင်းမှုအတွက် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုထားကြောင်း သိရသည်။ သတင်းစဉ်

လယ်ဝေး၌ ကောက်စိုက်စက်နှင့် ၁၀ တန်းသွားမျိုးစေ့ချက်ရိယာဖြင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုး

လယ်ဝေး မတ် ၃၀
 ကျေးလက်နေ တောင်သူများ၏ လယ်ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးနှင့် သမားရိုးကျစနစ်မှ စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ လယ်ဝေးမြို့နယ် စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန အမှတ် ၄၇ စက်မှုလယ်ယာစခန်းမှ ကောက်စိုက်စက်နှင့် (၁၀) တန်းသွား မျိုးစေ့ချက်ရိယာတို့ဖြင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ လယ်ဝေးမြို့ အမှတ် ၄၇

စက်မှုလယ်ယာ စခန်းအနေဖြင့် ရေအိုးစဉ်ကျေးရွာနှင့် ကန်လှကျေးရွာတို့တွင် ကောက်စိုက်စက်ဖြင့်လည်းကောင်း သာယာကုန်းကျေးရွာ၊ ရေအိုးစဉ်ကျေးရွာ၊ ငှက်ပျောတော ကျေးရွာနှင့် ကူသပိတ်ကျေးရွာတို့တွင် (၁၀) တန်းသွား မျိုးစေ့ချက်ရိယာဖြင့်လည်းကောင်း ဒေသခံတောင်သူများ၏ လယ်မြေများတွင် နွေစပါးစိုက်ပျိုးပေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ဝေကြည်(ပြန်/ဆက်)

စာမျက်နှာ ၁၁ မှ
၂၀၁၇ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ
 ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲပေးသူ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၂ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲပေးခဲ့သည့်ရာခိုင်နှုန်း ၄၃ ရာခိုင်နှုန်းအောက်ပင် လျော့နည်းနေသည်။ အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးပါတီသည် ဒီမိုကရေစီဦးတည်ရေးပါတီနှင့်ပူးပေါင်း၍ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့နိုင်ခဲ့သော်လည်း အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးပါတီအနေဖြင့် ရရှိခဲ့သည့်မဲရလဒ်သည် သိသာစွာပင် လျော့နည်းကျဆင်းခဲ့သည်။
၂၀၂၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ
 ၂၀၂၁ ခုနှစ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲကို ဇွန် ၁၂ ရက်တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးကျင်းပခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်သည်။ အောက်လွှတ်တော်အတွက် အမတ်နေရာ ၄၀၇ နေရာကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ဤရွေးကောက်ပွဲသည် အယ်လ်ဂျီးရီးယားသမိုင်းတွင် မဲပေးသူ အနည်းဆုံးဖြစ်ခဲ့ပြီး ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သာ မဲပေးခဲ့ကြသည်။ ဒီမိုကရေစီဦးတည်ရေးပါတီအနေဖြင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲအနည်းငယ်သာရရှိခဲ့၍ အမတ်နေရာရရှိမှုနည်းခဲ့သောကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများခဲ့သည်။ အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးပါတီသည် မဲပေးနှုန်းလျော့ကျမှုကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော်လည်း အမတ်နေရာအသာရရှိ၍ အခြားပါတီများ၊ တစ်သီးပုဂ္ဂလများနှင့် ပူးပေါင်းကာ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါတီတစ်ခုချင်းစီအလိုက် ရရှိခဲ့သောလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနေရာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

စဉ်	ပါတီအမည်	မဲအရေအတွက်	ရာခိုင်နှုန်း	ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ
	National Liberation Front	287,828	6.24	98
	Movement of Society for Peace	208,471	4.52	65
	Democratic National Rally	198,758	4.31	58
	Future Front	153,987	3.34	48
	National Construction Movement	106,203	2.30	39
	Voice of the People	13,103	0.28	3
	Freedom and Justice Party	10,618	0.23	2
	New Algeria Front	7,916	0.17	1
	Justice and Development Front	7,667	0.17	2
	El Fadjr El Djadid	7,433	0.16	2
	Dignity Party	5,942	0.13	1
	Good Governance Front	3,724	0.08	2
	Jil Jadid	3,576	0.08	1
	Algerian National Front	1,207	0.03	1
	Minor independent lists that won seats	256,732	5.57	84
	Others	3,337,487	72.39	0
	Total	4,610,652	100.00	407
	နိုင်လုံမဲများ	4,610,652	82.01	
	ပယ်မဲများ	1,011,749	17.99	
	စုစုပေါင်း	5,622,401	100.00	
	မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင် စုစုပေါင်း	24,453,992	22.99	

၂၀၂၁ ခုနှစ် ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါတီတစ်ခုချင်းစီအလိုက် ရရှိခဲ့သောလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းနေရာများ။

အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတို့၌ သဘောထားကွဲလွဲမှုများနှင့်အတူ အပြောင်းအလဲများစွာ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲများကို အကြိမ်ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ခြင်း၊ ပြန်လည်ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း၊ ဆန္ဒပြခြင်း၊ မဲမသမာမှုများကြောင့် အယုံအကြည်ကင်းမဲ့စေသော

ရွေးကောက်ပွဲများရှိခဲ့သော်လည်း ကောင်းမွန်သည့်အစိုးရတစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းလာနိုင်ရန် ပြည်သူများက မျှော်လင့်လျက်ရှိသည်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကူးပြောင်းရန်အတွက် နိုင်ငံရေးစနစ်အပြောင်းအလဲကို အနည်းငယ်တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့သည့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများတွင် အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံလည်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယား

နိုင်ငံသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကတည်းကပင် နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပြောင်းလဲလာသည့်စနစ်များအပေါ် အသားကျလက်ခံကျင့်သုံးနိုင်ရန် ရွေးကောက်ပွဲပွဲပွဲပွဲအမျိုးမျိုးကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် တွေ့ရှိရပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသည်။ ။